

Rigsdagstidende.

1861. Forhandlingerne paa Landstinget. № 171.

Tolote Sæssion.

72de Møde.

Fredagen den 25de Januar, Kl. 6½ Aften.

(Fortfat).

Strom (fortf.): Saavidt jeg har opfattet det, er Hovedsætningen følgende: Maalestoffet for en Jernbanes Fordeelsagtighed er alene denne, om den kan forrente sig. Den ærede Minister har allerede rokket ved Grundsætningen fra Statens Side, idet han fra dette Standpunkt har vilst, at den ikke kan slaae til; men jeg troer ogsaa, at det lader sig paavise fra de enkelte Individuers Side, at Sætningen heller ikke fra den Side betragtet er rigtig. Jeg veed nu ikke, hvad den ærede Landstingsmand mener med „at forrente sig“. Jeg antager imidlertid, at vi kunne blive enige om, at det bethyder at give et Udbytte af 4 pCt. Nu have vi en Jernbane her i Landet, der netop i dette Dieblisk omtrent giver denne Rente. Det er nemlig den sjællandske Jernbane, og idet jeg omtaler den, vil jeg blot minde om, at der, da den blev anlagt, var Mange, der ubtalte stor Frygt for de store Summer, der aarlig skulde ydes til den, men at Forholdene have stillet sig saaledes, at i de 5 Aar, den har været i Drift, har den i de første 2 Aar kun krævet Tilskud af neppe 1 pCt. aarlig, i det 3die Aar et Tilskud af $\frac{1}{2}$ pCt. og det 4de Aar et Tilskud af $\frac{1}{3}$ pCt., og man ventte nu, at den næste Aar, det Aar, der nu vil udløbe, vil forrente 4 pCt. og altsaa ikke behøve noget Tilskud, og alt dette, naaget den er anlagt 50

pCt. dyrere, end den Jernbane, der her er Tale om, er beregnet til. Men dette vil jeg nu lade staae hen, blot det vil jeg benytte deraf, at den i dette Dieblisk antages at forrente 4 pCt. Dersom vi nu holde den ærede Rigsdagsmands Hovedsætning og Argumentation for Die, saa mener jeg, at han maa sige om en Jernbane, der accurat forrenter sig — hverken meer eller mindre — at det er aldeles ligegyldigt, at det er at betragte som Nul, enten den er der, eller ikke. Nu vil jeg spørge den ærede Rigsdagsmand, hvorledes det kan gaae til, for at tage et Exempel fra mig selv, at hver Gang jeg rejser herind til Rigsdagen fra Korsør til Kjøbenhavn, spiller jeg ikke blot omtrent 8 à 9 Timer, naar jeg vil kjøre i Diligence ad Chausseen, men jeg taber tillige henved et Par Daler, og forudsat at jeg kjører paa 3die Plads, hvad der jo ikke er nogen Ulykke i, henved 3 Daler, og det er naturligvis ikke alene mig, det er Tilfældet med, men det er Tilfældet med Alle, der benytte Banen. Jeg troer virkelig, at hvad der for Individierne spares baade i Tid og i Penge, maa nødvendigvis lægges til disse 4 pCt., og det viser sig altsaa, at en Jernbane, der forrenter 4 pCt., kan aldeles ikke regnes for Nul, men giver en virkelig Fordeel. Men hvis dette er Tilfældet med en Bane, der svarer 4 pCt., maa man ogsaa kunne overføre det paa en Bane, der giver Mindre, og i det Hele viser det sig altsaa, at den Hovedsætning, at den egentlige Maalestof for en Jernbanes Fordeelsagtighed er Forrentningen, hverken seet fra Statens eller fra Individernes Side kan slaae til.